

Քամի յանա,
 Քամի յանա, յարրս,
 Պլանդ կատարում ես,
 Կոլեկտիվը շատ լավ բան ա, յաըըս:

240. ՎԱՐԴ ԵՄ ՔԱՂԵԼ

Վարդ եմ քաղել,
 Փունչ եմ կապել,
 Հե՛յ ջա՞ն, հե՛յ ջա՞ն,
 Փունչ եմ կապել,
 Քեզի համր նվեր ճամփել,
 Հե՛յ ջա՞ն, հե՛յ ջա՞ն,
 Նվեր ճամփել:
 Շիր կանալի քշքալը
 Հե՛յ ջա՞ն, հե՛յ ջա՞ն,
 Քքշալը,
 Արի, տնից էրթանք կալը,
 Հե՛յ ջա՞ն, հե՛յ ջա՞ն
 Էրթանք կալը:
 Արեի հետ ելնենք սարը,
 Հե՛յ ջա՞ն, հե՛յ ջա՞ն,
 Ելնենք սարը,
 Ինչ սիրուն ա
 Մեր աշխարհը,
 Հե՛յ ջա՞ն, հե՛յ ջա՞ն,
 Մեր աշխարհը:
 Ինչ ես էդքան մնում տանը,
 Հե՛յ ջա՞ն, հե՛յ ջա՞ն,
 Մնում աանը,
 Իմ արևն ես ու իմ ջանը,
 Հե՛յ ջա՞ն, հե՛յ ջա՞ն,
 Ու իմ ջանը:

241. ՆԻՆԾՄ, ՆԻՆԾՄ
 ՆինԾմ, նինԾմ, տոնում ա,
 Հո՛յ աման,
 Զագսի դռնից դառնում ա,
 Գէ յաման:
 Կոմսոմոլի առնում ա,
 Հո՛յ աման,
 Մերը խորթ ա, խառնում ա,
 Գէ յաման:
 Քանի կանչեմ զայդեն ա,
 Հո՛յ աման,
 Կոլոա ավի սավդեն ա,
 Գէ յաման:
 Ցարիս խոսքը պահել եմ,
 Հո՛յ աման,
 Փոխանցիկը ջահել եմ,
 Գէ յաման:
 Ցարիս խոսքով արեցի,
 Հո՛յ աման,
 Պլանս կաաարեցի
 Գէ յաման:
 Պազ ախպուզ ա, զուզալ ա,
 Հո՛յ աման,
 Զազս էրթալս հալալ ա,
 Գէ յաման:
 ՆինԾմ, նինԾմ նադան ա,
 Հո՛յ աման,
 Ցարս կուսակցական ա,
 Գէ յաման:
 ՆինԾմ, նինԾմ յան դալու,
 Հո՛յ աման,
 Էրթանք սարը ման դալու,
 Գէ յաման:

Խ Ա Ղ Ի Կ Ն Ե Բ

1. Առվի զուրը հոտել ա,
 Եզնիքը նսառտել ա,
 Մերդ խորթ ա, այ աղա,
 Շորերդ կեղառաել ա:

2. Սարի ոլխի դուզ էլա,
 Եթիմ տղի թուզ էլա,
 Ցարիս մայրիկը խորթ ա,
 Խորթի աշքին փուզ էլա:

3. Զազացի դուսը ցախ ա,
 Կառւրը լիքը դտխ ա:

Ախպորս զալուն մատագ,
 Գոակումը լիքը վարդ ա:

*

4. Ցարիս երդիկը ծուխ ա,
 Խուճում մազերը թուխ ա,
 Աշքեր ունի՛ զուխա ճրադ,
 Սրիտ ա էրում անկրակ:

*

5. Բարձն ու խալին փոած ա,
 Ցարս վրեն քնած ա,
 Աշքին, ունքին հավան եմ,
 Համա ոանզը թոած ա:

6. Այլ հույն տղա, հույն աղա,
Ախարի գլխին քուն աղա,
Մաղիկս շուրն եմ գցել,
Գնա բռնի, դուն աղա:
7. Չորի կածանը լեն ա,
Իմ սիրած տղեն էն ա,
Ինքը հաղար հնարփով,
Տուն ու տեղով՝ շնորքով:
8. Քանի գինին թասին ա,
Կանչենք խաղը «Հասին առ...
— Տղերք ջան, լավ քեֆ կանեք,
Հարսանիքս պասին ա:
9. Այ ասին, «Հասին» ա,
Կարմիր գինին թասին ա,
Կարմիր գինին թափեցինք,
Թաղա փեսին խափեցինք:
10. Ազրի շուրը սառն ա,
Աար դնացողն իմ յարն ա,
Յարիս յանարին զուրրան,
Մեջքի քամարին զուրրան:
11. Կաթից համովը սերն ա,
Կաթ կթողը իմ մերն ա,
Էն դառնարած շեկ աղեն,
Աշխարք գիաի՛ իմ աերն ա:
12. Հարսնիք, հարսնիք համաշա,
Էլա կտուր թամաշա,
Կարմիր սոլեր էս հաղել,
Համա դելրեդ հնմաշա:
13. Աարերի հովն անուշ ա,
Իմ յարը թութի զուշ ա,
Հրես էկավ րեռներով,
Թերածը դանդ ու նսւշ ա:
14. Աոի քամակը շուշա,
Իմ յարը թառլան զուշ ա,
Թարձը թախախն դրած ա,
Յարս վրեն կռնած ա:
15. Աղջի, անունդ ի՞նչ ա,
Սիրուն ես՝ խելքդ քիչ ա,
- Հեաս խոսա մի բերան,
Իմանամ՝ միտքդ ի՞նչ ա:
16. Մեր բաղի ճամփեն էս ա,
Յարիս ճամփումը աեսա,
Ասի՛ քեղնից կարոաով՝
Իմ օրն ու հալը կես ա:
17. Աշխարքի կարգը էս ա,
Դու հարս պաես, ես՝ փեսա,
Օխաը պորաը հարցրին,
Ասին՝ ձերը շհաս ա:
18. Կարմիր դինին շամով ա,
Սիրած յարը համով ա,
Ջահել աղա, աղիդ օր,
Քեֆս սաղով, դամով ա:
19. Շվին կածի՛ ձեն կաս,
Զենը դեղով մին կտտ,
Ախարոս դալուն մաաաղ,
Թառլան ձին տակին կգա:
20. Աաըի դոշը աըոա ա,
Յաըս նախշուն, խորոա ա
Խորոաությունն իր աեղին,
Բոյիցը շատ կոլոա ա:
21. Ազի, սիրաղ ըաց արա,
Դուս դալուց իմաց արա,
Նանիս աված մաղերով,
Չոր րողաղդ թաց արա:
22. Փոցին առա աարա կալը,
Հաղել ես խաս ու ալը
Քեղնից բեղամաղ էլարժ,
Աշքով աեսա՞ր իմ հալը:
23. Ամա՞ն աաըան, իմ յարը,
Տաըան իմ մեկումաըը,
Ասաված սիրեք մոա եկեք,
Էս ո՞նց կըլնի իմ ճարը:
24. Ասեմ՝ ով ա իմ յարը,
Խոսեմ՝ ով ա իմ յարը,

Գիր-ղալամով, հունարով,
Ուսումով ամ յարը:

Իմ ազիզ յարի ձեռին,
Դավթար ու ղալամ պտի:

25. Սիրուն աղջկա աերը,
Չտվեց քաֆուր հերը,
Թե աղջկա սրառվն ա,
Ինչ ունեն հերն ու մերը:

34. Բահն ասա՝ առուն գացի,
Հացի գախին նսաա հացի,
Կշաես անցար, բարով չես աա,
Քո բարեիդ կարոա մացի:

26. Թոն ա գալի վերիցը,
Ես վառվա քու սերիցը,
Քեզնով ես հայիլ-մայիլ,
Լնկա գեղի վրիցը:

35. Վերի հանգում բանեցի,
Հանգս ցորեն ցանեցի,
Աղիզ յաըը միտս ընկավ,
Մանգր հոգոց հանեցի:

27. Արագի իոր աղեքը,
Կողպա առլաղ գյագեքը,
Թողել են լավ խաղերը,
Բոնել են հին դայգեքը:

36. Թուլթ ու ղալամ ճարեցի,
Ցաըիս մի գիը գըեցի,
Էս իմ գրած թղթումը
Սիրաս միշին գրեցի:

28. Զեռներգ ժափի ես աալի,
Շորերգ թափի ես աալի,
Շեկ մաղերգ շաղ էկած,
Սովի պես լափի ես աալի:

37. Սղի, հեյրան ես գառել
Սարի զեյրան ես ղառել,
Ոը ինձ առնես՝ իմացի,
Դարգիս զարման ես գառել:

29. Մի յար ունեմ նաղանի,
Մարզու խելքը կաանի,
Մե ու կամար ոմքերը,
Մեր ու գուման կհանի:

38. Շուլալս ծուռն եմ ավել,
Լկացքս գուռն եմ փոել,
Իմ աղիզ ախպոր խաթրին,
Որձ զառը փուռն եմ ավել:

30. Սիրուն աղջիկ մի թոնի,
Ինձոր գցեմ գու բռնի,
Ինձ շհավնես՝ կանիծեմ,
Քամին թերգ առնի:

39. Սարին կրակ եմ արել,
Զաղրին ճրագ եմ արել,
Տարիս փայ ու բաժինը,
Մեր ու կարագ եմ արել:

31. Սար կա՝ սարի նման չի,
Ցար կա՝ յարի նման չի,
Չուր աեղ ճամփա մի պահի,
Քու մերն ինձի հավան չի:

40. Ուխարը սար եմ արել,
Գութանով վար եմ արել,
Սարի հոաաղ էն տղին,
Մաքումս յար եմ արել:

32. Սարեցի առւլտը պաի,
Չորերի թուխպը պաի,
Իմ յարի ծնկան ծերի,
Ղալամն ու թուխաը պաի:

41. Սուրը Սարգիսն ուխտ եմ արել,
Մաղերս շուխա եմ արել,
Ոը ինձ իմ սիրածին աան՝
Գրրացին թուխա եմ արել:

33. Սարերի սալմա պաի,
Բաղերի քալամ պաի,

42. Աղրրիցը շուր եմ աարել,
Բաղիցը նուռ եմ աարել,

- Տեսա՝ յարս ընդի չէ՞՝**
Ասացի՝ դուր եմ տարել,
- 43. Գդակդ ծուռն ես գրել,**
Աչքդ մեր դուռն ես գրել,
Լոթի-փոթի շախով ես,
Ափսոս՝ սխտոր ծախող ես:
- 44. Դնա, դնալուդ մատաղ,**
Թու բարե տալուդ մատաղ,
Ուսովդ մտիկ շտաս,
Լիք բոխով գալուտ մատաղ:
- 45. Ատրի խոաը ծեղվեծեղ,**
Ախապեր, էրթանք միատեղ
Թե հարամին վրա աա՝
Գլուխոս աամ զլիիդ տեղ:
- 46. Սոցումդ գիր ու ղալամ,**
Խաղովդ Աշուղ-Քարամ,
Ուխա եմ արել, որ առնեմ,
Գիտենա՝ աշխարք-աղամ:
- 47. Սամս սանդրեմ, նոր խաղամ,**
Էրկանք գնեմ ու աղամ,
Հենց ոը յարս անց կենա
Աղունս կիսաս թողամ:
- 48. Կառո-կառը վարել եմ,**
Աիրուն աղջիկ ճարել եմ,
Տեսա անուզ քնած ա,
Վարդն էրեսին փողամ ա:
- 49. Աանդ կծեծեմ՝ հախ կանեմ,**
Մաշիկը ոախս լալիս կանեմ
Շատ որ խոսես, շան աղա,
Մուկն ըռխիցդ կախ կանեմ:
- 50. Անուզ իւաղիդ ա՛խ կանեմ,**
Աերս վրեղ հախ կանեմ,
Թե որ ինձ շմոռանաս,
Ուխտս ա՝ մատաղ կանեմ:
- 51. Աղջի կայնի, բան ասեմ,**
Մամերդ երկան ասեմ,
- Թե որ ինձին կհավնես՝**
Բուզին դուռն ասեմ:
- 52. Էս ա՝ դալիս ա տարին,**
Որ շեմ տեսել իմ յարին,
Ընշանք տարին բոլորի,
Իմ սիրտն էլ կմոլորի:
- 53. Աարում ոմեմ պուճուր տում,**
Միշին ունեմ էրկու սոմ,
Առն ու գերան վար պաեր,
Արավ սիրած յար պտեր:
- 54. Պուճուր աղջիկ, դալում ես,**
Մաղերդ սղալում ես,
Խունջիկ-մունջիկ անելով,
Արտիս եղը հալում ես:
- 55. Ուր դնաս, ոըաեղ մանես,**
Թե քաղաք, թե գեղ մանես,
Ալամ-աշխաըք պտիտ դաս,
Իմ նմանը շդտնես:
- 56. Վիճակ, վիճակ օլորես,**
Աչքի վիճակ հլորես,
Վիճակն ո՞ւմն ա, հարցրեք,
Մուրաղ—վիճակ օլորես:
- 57. Էրեանուց կասի յարս,**
Անունը Աղասի յարս
Շաքի, Շիվան ու Շամախի
Հնդասանուց—կասի յարս:
- 58. Հրես վարդը դրկումս,**
Աղիդ յարս մաքումս,
Զլնի՛, յարս խոռվավ՝
Վարդն էլ դռակիս թոռոմավ:
- 59. Մարվորը սարով էկավ,**
Իմ յարը բարով էկավ,
Խուրջինը ուսով դցած,
Բողջով, նուբարով էկավ:
- 60. Արար, վարար, շաարարար,**
Քանց թաքվա զուրը վարար,

Բաքու գնացող տգա,
Ուզ ու միաքս ո՞ւր ապրար:

61. Ի՞նչ որ արիր գու արիր,
Դու ինձի զարգլու արիը,
Ինձ թողած՝ ուրիշն առար,
Եղ բանն իմ ջզրու արիր:

62. Բարակ առու՝ զուլալ ջուր,
Էրկու գեղ ա՝ մի աղրյուր,
Անունս հեշ տալիս շես,
Աիրել ես՝ ջուղարը առուր:

63. Հերիք էլնես մեր կտուր,
Ընձի արիր սրակառը,
Թե շես հավնի՝ չէ ըսա,
Թե կհավնիս՝ խոսք մի տուր:

64. Քամին էկավ հով մնաց,
Անձրեն էկավ՝ ծով մնաց,
Յարս թթու խոսք ասեց,
Իմ սիրաը խոռվ մնաց:

65. Ես ու յարս ջահել ենք,
Ուստա ու պայման արել ենք,
Աիրել ենք սեր ու սագդով,
Ալամ-աջխարքի զայդով:

ԱՌԱԾՆԵՐ ԵՎ ԱՍՏՅԱՆՔՆԵՐ

Ագահի աշքը մենակ հողը կկշացնի:
Ագուվի խնամին կաշաղակը կընի:
Ագուվը վրեն քուշուց անի՝ մի դանդուկ միս շի
դանի:
Ագուվի զուլով վարդիվորին ձին կդնի:
Ագուվի ճուան էլ իր մոր համար քաղցր ա:
Ագուվի ճուաը չի թողա, մոր րեղանը րան հասնի:
Ագուվի ահսած սերմը չի կանալի:
Ագուվին ասին՝ զշերի միշին որն ա սիրուն, ասեց՝
իմ ճուարը:
Ագուվին թագ տվին, որ ամենասիրուն զշի գլխին
զնի, տարտվ իր ճուաի զլիսին գրեց:
Աղապ աղի աշքին փարգա կա:
Աղապն ու քողը մին ա:
Աղաավեցինք, շհանդամ թե աղջիկ էր:
Աղիղ թիքեն մեյզան կհանի:
Ախ կանես՝ շահելությունը ձեռղ չի ընկնի:
Ախմախին ձի փեշքաշ արին, ասեց՝ թամքել տվեք:
Ախմախ զլիսի ձեռիցը խեղճ ուաեղը գաթար չու-
նեն:
Ախպերը որ ախպոըն ուզեր, աստծուն էլ ախպեր
կըներ:
Ախքառությունը աշխաավորի դրնիցը մահի ա
աըել, սիրս չի արել մանի:
Ախքատի ձեռին մի կառը հաց են աեսել:
Ախքաաի կով ըներ, հմի ցամաքել էր:
Ախքաաին մի ուլ, էն էլ անկաճը խուլ:
Ախքաաին էրեխա ջաա կլնի, հարուսաին՝ մալ ու
գուլաթ:

Ածան հավը կշկան կրլնի:
Ակաս-մակաս, էդ էը պակաս:
Ակլաաիդ՝ չլանի վիզ, կախվի երթիս:
Ահը վեր ա, քանց մահը:
Ահի աարին ինչ էր, որ մահի աարին ինչ ըլնեը:
Աղեղը ոը ջաա լարես, պահի կարես:
Աղեն ասում ա՝ քշի ձորը, քշի ձորը:
Աղեքի մալն ա էթում, նոքարների շանն ա էթում:
Աղն ա կերել մատաղը:
Աղիկը րիլակին կաան, ոլ թե րիլաղկին,
Աղիկը, որ կա՝ ալնի թիքա է:
Աղիկը, որ կա՝ էլ առի ա, դուզման քոոի ա:
Աղիկը մեծանա՝ րախան էլ հեաը կմեծանա:
Աղիկ-աղիկ, քարե շղիկ, ալուր մաղեմ դամ քեղ
պահեմ:
Աղիկանը ժառանդ են ասել, ոը մոր սիրաը շնաքի:
Աղիկ եմ, զոլամ եմ՝ նաշաղ եմ:
Աղիկ ուղես՝ մերը աես, կաոր ուղես՝ ծերը աես:
Աղիկը զնացական ա, աղեն մնացական ա:
Աղիկը գարի ա, աղեն՝ ցորեն:
Աղիկը որ կա՝ էլի կարմոնզ ա:
Աղիկը որ կա՝ էլօղլու ճրաք ա:
Աղիկը որ կա անկդրիլ ձմերուկ ա:
Աղիկը ոսկի օրորոցով իր հոր աանը շմնա:
Աղիկը հոր աանը ջուր ա, աղեն ավաղ ա:
Աղիկը օրեկան, րաժինքը՝ տարեկան:
Աղիկը մատին կաան, ոլ թե մաաանիքին:
Աղիկն ասեց՝ լվացքի պես րախաս ըլներ: